

Oponentský posudek na diplomovou práci Lucie Majlingové na téma „Ochrana lidského plodu v trestnom práve“

Diplomantka předložila práci členěnou na sedm částí, včetně úvodu a závěru. Po historickém vývoji právní úpravy ochrany plodu, vymezení základních pojmů podává rozbor současné právní úpravy ve vztahu k lidským právům obecně.

Část pátá je věnovaná trestněprávní úpravě ochrany plodu v České republice, a to ve vztahu k usmrcení plodu, poškození plodu, vědeckému výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách, včetně problematiky klonování, trestnému činu vraždy novorozeného dítěte matkou podle § 220 trestního zákona a právní úpravě přerušení těhotenství. Zahraniční úpravou se zpracovatelka zabývá v části šesté, kde stručně zmiňuje některé významné odchylky nebo zvláštnosti právních úprav ve státech jižní Ameriky i v evropských státech, včetně Slovenské republiky.

Zpracovatelka zvolila toto poměrně obtížné téma proto, že ve společnosti existuje názorová odlišnost na způsob a potřebu ochrany lidského života už od jeho počátku. Zaměřila se na problematiku právního postavení lidského plodu. Za tímto účelem nejprve provedla stručný výklad základních pojmů a vymezila správně klíčové otázky, které souvisí s ochranou lidského plodu, tedy zejména jaká práva jsou plodu přiznána, zda tato právní úprava (ve vztahu k ochraně lidského života) je dostatečná a konečně jaká úprava těchto práv je poskytována trestním právem. V této souvislosti jako určující stanovila počátek a konec této ochrany, možné zásahy do integrity plodu obecně a následně ve smyslu trestního postihu takových zásad.

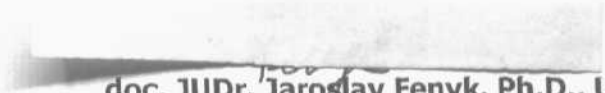
Z metodologického a systematického hlediska práci nelze vytknout žádné zásadní pochybení. Historický exkurs je ilustrativním příkladem vývoje názorů společnosti v závislosti na rozvoji základních práv a svobod. Bez něho, neboť otázka ochrany lidského plodu je otázkou především etickou a souvisí se stupněm vývoje společnosti, není možno přikročit k rozboru právní úpravy. Za klad považuji také použití průřezové historické odborné literatury (viz např. článek A. Miříčky z roku 1918).

Těžištěm práce je podle mého názoru zejména rozbor mezinárodní právní úpravy, počínaje dokumenty OSN, přes Úmluvu o lidských právech a biomedicíně a Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (správně jako názorný příklad bylo použito řady rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva) a navazující analýza české právní úpravy. Závěr práce odpovídá cíli vytýčenému v úvodu práce; je věnován především stručnému vyhodnocení ochrany lidského plodu až do okamžiku, kdy tato ochrana přechází v ochranu lidského života, kdy studentka uzavírá, že ochrana plodu je (nejen) v rámci trestního práva poskytována způsobem odpovídajícím.

Formální náležitosti práce a její jazyková úroveň netrpí nedostatky.

Mám za to, že studentka splnila požadavky na diplomovou práci a navrhuji hodnotit práci známkou výborně.

V Brně dne 9. března 2007

doc. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., Univ. Priv. Prof.